KALIMAH ÉKSPRÉSIF DINA NOVÉL *PUPUTON* KARYA AAM AMILIA
(ULIKAN SINTAKSIS JEUNG PRAGMATIK)

TÉSIS

diajukeun pikeun nyumponan salasahiji sarat nyangking gelar magister
Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda

ku
Dwi Sulistiya Rini
NIM 1706956

PRODI PENDIDIKAN BAHASA DAN BUDAYA SUNDA
SEKOLAH PASCASARJANA
UNIVERSITAS PENDIDIKAN INDONESIA
2021

Allah henteu ngintunkeun pitulung salian ti pikeun ngabubungah, sangkan haté aranjeun panceg.
Taya pitulung salian ti Allah.
Saéstuna Allah maha gagah, maha wijaksana.

(Q.S Al-Anfal: 10)

LEMBAR PENGESAHAN TÉSIS

DWI SULISTIYA RINI
NIM 1706956

KALIMAH ÉKSPRÉSIF DINA NOVÉL *PUPUTON* KARYA AAM AMILIA (ULIKAN SINTAKSIS JEUNG PRAGMATIK)

disaluyuan jeung disahkeun ku:
Pangaping I,

Prof. Dr. H. Yayat Sudaryat, M.Hum.
NIP. 19630210 198703 1 001

Pangaping II,

Dr. Dedi Koswara, M.Hum
NIP. 195906141986011002

Kauninga ku
Pupuhu Program Studi Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda
Sekolah Pascasarjana
Universitas Pendidikan Indonesia,

Prof. Dr. Hj. Nunuy Nurjanah, M.Pd
NIP. 196707101991022001

KALIMAH ÉKSPRÉSIF DINA NOVÉL *PUPUTON* KARYA AAM AMILIA (ULIKAN SINTAKSIS JEUNG PRAGMATIK)

Oleh

Dwi Sulistiya Rini

S.Pd UPI Bandung, 2021

Sebuah Tesis yang diajukan untuk memenuhi salah satu syarat memperoleh gelar Magister (M.Pd.) pada Program Studi Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda

© Dwi Sulistiya Rini
Universitas Pendidikan Indonesia
Agustus 2021

Hak Cipta dilindungi undang-undang.
Tesis ini tidak boleh diperbanyak seluruhya atau sebagian,
dengan dicetak ulang, difoto kopi, atau cara lainnya tanpa ijin dari penulis.

PERNYATAAN

Dengan ini saya menyatakan bahwa tésis dengan judul "*Kalimah Éksprésif dina Novél Puputon Karya Aam Amilia (Ulikan Sintaksis jeung Pragmatik)"* ini beserta seluruh isinya adalah benar-benar karya sendiri. Saya tidak melakukan penjiplakan atau pengutipan dengan cara-cara yang tidak sesuai dengan etika keilmuan yang berlaku dalam masyarakat keilmuan. Atas pernyataan ini, saya siap menanggung resiko/sanksi yang dijatuhkan kepada saya apabila kemudian ditemukan adanya pelanggaran terhadap etika keilmuan dalam karya saya ini, atau ada klaim dari pihak lain terhadap keaslian karya saya ini.

Bandung, Juni 2021
Yang membuat pernyataan,

Dwi Sulistiya Rini
NIM 1706956

PANGJAJAP

Puji sinareng syukur urang sanggakeun ka Alloh swt, sholawat sinareng salam mugia tetep ngocor-ngagolontor ka Kanjeng nabi Muhammad SAW, ka kulawargina, ka para sahabatna, ka para tabi'in tabi'atna tug dugi ka urang salaku umatna. Aamiiin ya Rabbal'alamiin. Taya kecap nu bisa kakedalkeun iwal ti Alhamdulillahirabbil'alamin, ieu tésis nu judulna "*Kalimah Ékspresif dina Novél Puputon karya Aam Amilia (Ulikan Sintaksis jeung Pragmatik"* parantos réngsé.

Tujuan disusunna ieu tésis téh nyaéta pikeun nyumponan salah sahiji sarat nyangking gelar Magister Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda. Salian ti éta, ieu tésis disusun minangka tarékah pikeun nambahan pangaweruh ngeunaan kalimah ékspresif dina novel *Puputon* anu ngagunakeun ulikan sintaksis jeung pragmatik.

Teu saeutik halangan tur harungan nalika nyusun ieu tésis, tapi ku ayana apingan ti dosén pangaping tur pangrojong ti sadaya pihak Alhamdulillah panyusun tiasa ngaréngsékeun ieu tésis dina waktosna. Sanaos usaha dina nyusun ieu tésis téh tos maksimal, sim kuring sadar yén ieu tésis masih kénéh seueur kakiranganna. Ku kituna, panyusun miharep mugia aya kritik jeung saran anu ngawangun kana ieu tésis.

Pamungkas, pamugi ieu tésis dipiharep bisa méré gambaran ngeunaan pragmatik omongan, sangkan bisa maham kana eusi atawa maksud nu nyamuni dina omongan.

Bandung, Juni 2021
Panyusun,

Dwi Sulistiya Rini

TAWIS NUHUN

Taya kecap nu bisa kakedal iwal ti Alhamdulillahirabbil'alamin, puji sinareng sukur disanggakeun ka Allah nu maha Ghofur anu parantos maparin rohmat sareng kani'matan dugi ka tiasa ngaréngsékeun tésis nu judulna "Kalimah Éksprésif dina Novél Puputon Karya Aam Amilia (Ulikan Sintaksis jeung Pragmatik)". Ku kituna, nu nulis seja ngahaturkeun réwu nuhun laksa keti kabingahan ka nu parantos ngarojong sareng ngabantosan kana réngséna ieu tésis, utamina ka kersana ieu di handap.

1. Bapa Prof. Dr. H. Yayat Sudaryat, M.Hum., salaku pangaping I anu parantos nungtun tur ngaping sim kuring kalayan sabar dugi ka réngséna ieu tésis. Mugia kasaéanna dibales ku Allah ku nu langkung-langkung. Aamiin;
2. Bapa Dr. Dedi Koswara, M.Hum., salaku pangaping II anu parantos ngaping tur ngamotivasian sim kuring dugi ka réngséna ieu tésis. Mugia kasaéanna dibales ku Allah ku nu langkung-langkung. Aamiin;
3. Ibu Prof. Dr. Hj. Nunuy Nurjanah, M.Pd., salaku Pupuhu Program Studi Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda, anu parantos ngaping tur ngemutan dugi ka réngséna ieu tésis
4. Bapa miwah Ibu dosén Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda, nyaéta Prof. Dr. H. Iskandarwassid, M.Pd., Prof. Dr. Cece Rakhmat, Prof. Dr. H. Rahman, M.Pd., Prof. Dr. H. Yayat Sudaryat, M.Hum., Dr. H. Usep Kuswari, M.Pd., Dr. Hj. Ruhaliah, M.Hum., Dr. H. Dingding Haerudin, M.Pd., Prof. Dr. Hj. Nunuy Nurjanah, M.Pd., Dr. Dedi Koswara, M.Hum., Dr. Ruswendi Permana (Alm), M.Hum., Drs. Dede Kosasih, M.Si., Dr. Retty Isnendes, M.Hum., anu parantos ngatik tur ngadidik sim kuring salami nyuprih élmu. Hatur nuhun Pak, Bu! Mugia dipaparin kaséhatan tur aya dina lindungan Allah swt. Amin Yarabalalamin;
5. Tenaga Kependidikan Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda Wulan Sari, S.T., nu parantos diririweuh, ngabantosan tur nyumangetan simkuring, ogé ngamotivasian dina sagala hal nu aya patalina jeung administrasi akademik dugi ka tiasa ngarengsékeun tésis;

6. Pun lanceuk A Reva Yoga Pratama, hatur nuhun kana sagala pangrojongna, kasabaranana, kadeudeuh tur kanyaahna, ogé teu weléh nyumangetan sareng ngarojong simkuring boh matéril boh imatérilna dina ngaréngsékeun ieu tésis. Hatur nuhun Ayah;
7. Anaking pupundén ati Raffasya Shakeel Arkatama anu ti kawit dina kandungan dugi ka gubragna ka alam dunya nu teu weléh nyarengan bajoang dina nyangking gelar magister. Hatur nuhun kakang tos bageur pisan;
8. Pun Bapa Suroso S.Ap., sareng pun Biang Nia Sumiati S.Pd., M.M., nu ngatik ngadidik ti leuleutik, maparin kaasih jeung kanyaah, sarta teu weléh ngaduakeun, nyumangetan kanggo kalancaran dina ngaréngsékeun ieu tésis, hatur nuhun Mah Pa kana rojongan sareng do'ana salami ieu;
9. Pun lanceuk, Téh Uwit kalih carogena A iki ogé pun adi, Mochamad Prio Pambudi (jagoan teteh) sareng Rachmatunnisa Mulyawati (Neng Nisa) nu teu weléh ngageuingkeun tur nyumangetan kana ieu tésis. Hatur nuhun kana rojongan salami ieu;
10. Apih, Mah Yéyén, A nasrul, Kiki, De Farhi anu teu weléh mikanyaah, ngarojong, sarta nyumangetan sangkan kuliahna lancar tur énggal ngaréngsékeun ieu tésis. Hatur nuhun Mah yén Apih.
11. Réréncangan kelas Program Studi Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda entragan 2017, anu salami dua taun ieu sasarengan nyuprih élmu di SPs UPI. Hatur nuhun kanggo sagala rupina, mugia tali duduluran urang manjang;
12. Réréncangan *Gunem Catur entragan 2019 nu* teu weléh ngageuingkeun tur nyumangetan dugi ka réngséna ieu tésis. Haturnuhun pisan akang teteh;
13. Sareng ka sadaya pihak anu parantos ngarojong dina ngaréngsekeun ieu tésis, anu teu tiasa disebatkeun hiji-hiji.

Mugia, sagala amal kasaéan sadayana kenging ganjaran ti Allah SWT. Amin.

Bandung, Juni 2021
Penyusun,

Dwi Sulistiya Rini

KALIMAH ÉKSPRÉSIF DINA NOVEL *PUPUTON* KARYA AAM AMILIA (Ulikan Sintaksis jeung Pragmatik) [1]

Dwi Sulistiya Rini [2]

ABSTRAK

Kasang tukang ieu panalungtikan nyaéta ayana pasualan dina ngagunakeun basa anu mangrupa alat interaksi sosial di masarakat pikeun kahirupan sapopoé. Kukituna, ieu panalungtikan miboga tujuan pikeun nganalisis jeung ngadéskripsikeun wangun, adegan, ma'na, jeung maksim kasopanan kalimah éksprésif, nu aya dina novel Puputon karya Aam Amilia. Metode anu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta metode déskripstif, kalayan ngagunakeun téhnik studi pustaka, téhnik analisis unsur langsung. Hasil Panalungtikan, bisa disimpulkeun yén dina novel Puputon karya Aam Amilia kapanggih aya 129 kalimah ékprésif. (1) kalimah ékprésif kapanggih aya dina opat wangun kalimah, nyaéta 69 kalimah basajan, 40 kalimah jembar, 7 kalimat ngantét, jeung 13 kalimah sumélér. (2) ayana dua pola adegan kalimah ékprésif, nyaéta kalimah ékprésif sampurna aya dalapan subpola, jeung kalimah ékprésif teu sampurna aya lima subpola. (3) ma'na kalimah ékprésif nu kapanggih aya 11, nyaéta 12 kalimah ékprésif nyaréka, 5 kalimah ékprésif ngawilujengkeu, 37 kalimah ékprésif cumeluk, 9 kalimah ékprésif kagét, 3 kalimah ékprésif tumamprak, 23 kalimah ékprésif karumasaan, 5 kalimah ékprésif bungah, 16 kalimah ékprésif kanyeri, 1 kalimah ékprésif mupuas, 3 kalimah ékprésif geuleuh, jeung 15 kalimah ékprésif keuheul. Sarta aya genep maksim kasopanan nyaéta 21 maksim kawijaksanaan, 9 maksim katumarima, 5 maksim pujian, 10 maksim handap asor, 18 maksim pancocog, jeung 9 maksim kasimpatian.

Kecap Galeuh**:** kalimat ékprésif, wangun, adegan, makna, maksim kesopanan.

[1] Ieu tésis dibimbing ku Bapa Prof. Dr. H. Yayat Sudaryat, M.Hum jeung Bapa Dr. Dedi Koswara, M.Hum

[2] Mahasiswa Program Studi Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda Pascasarjana UPI 2017

KALIMAH ÉKSPRÉSIF DINA NOVEL PUPUTON KARYA AAM AMILIA (Kajian Sintaksis jeung Pragmatik) [1]

Dwi Sulistiya Rini [2]

ABSTRAK

Penelitian ini dilatarbelakangi masalah penggunaan bahasa yang merupakan alat interaksi sosial di masyarakat dalam kehidupan sehari-hari. Oleh sebab itu, penelitian ini bertujuan untuk menganalisis dan mendeskripsikan bentuk, adegan, makna, dan maksim kesopanan dalam kalimat ekspresif yang ada dalam novel Puputon karya Aam Amilia. Metode yang digunakan di dalam penelitian ini adalah metode deskriptif, dengan menggunakan tekhnik studi pustaka, tekhnik analisis unsur langsung. Hasil penelitian, dapat disimpulkan bahwa dalam novel Puputon karya Aam Amilia terdapat 129 kalimat ekspresif. (1) kalimat ekspresif terdapat empat bentuk kalimat, yaitu 69 bentuk kalimat sederhana, 40 kalimat luas, 7 kalimah majemuk, dan 13 kalimat majemuk utama. (2) adanya dua pola adegan kalimat ekspresif, yakni kalimat ekspresif sempurna dengan dalapan subpola, dan kalimat ekspresif tidak sempurna dengan lima subpola. (3) makna kalimah ekspresif terdapat 11, yakni 12 kalimat ekspresif marah, 5 kalimah ekspresif menyelamati, 37 kalimah ekspresif seruan, 9 kalimah ekspresif kaget, 3 kalimah ekspresif pasrah, 23 kalimah ekspresif mawas diri, 5 kalimah ekspresif bahagia, 16 kalimah ekspresif sakit, 1 kalimah ekspresif mupuas, 3 kalimah ekspresif jijik, dan 15 kalimah ekspresif kesal. Serta ada enam maksim kesopanan yakni 21 maksim kebijaksanaan, 9 maksim kedermawanan, 5 maksim pujian, 10 maksim rendah hati, 18 maksim kemufakatan, dan 9 maksim simpati.

Kata Kunci: *kalimat éksprésif, bentuk, adegan, makna, maksim kesopanan.*

---

[1] Tesis ini dibimbing oleh Bapak Prof. Dr. H. Yayat Sudaryat, M.Hum dan Bapak Dr. Dedi Koswara, M.Hum
[2] Mahasiswa Program Studi Pendidikan Bahasa dan Budaya Sunda Pascasarjana UPI 2017

EKSPRESIF SENTENCE IN THE NOVEL PUPUTON BY AAM AMILIA

(Study Syntactic and Pragmatic) [1]

Dwi Sulistiya Rini [2]

ABSTRACT

This research is motivated by the problem of using language which is a tool of social interaction in society in everyday life. Therefore, this study aims to analyze and describe forms, scenes, meanings, and maxims of politeness in expressive sentences in Aam Amilia's Puputon novel. direct elemental analysis. The results of the study, it can be concluded that in the novel Puputon by Aam Amilia there are 129 expressive sentences. (1) There are four forms of expressive sentences, namely 69 simple sentences, 40 broad sentences, 7 compound sentences, and 13 main compound sentences. (2) there are two patterns of expressive sentence scenes, namely perfect expressive sentences with eight sub-patterns, and imperfect expressive sentences with five sub-patterns. (3) there are 11 meanings of expressive sentences, namely 12 angry expressive sentences, 5 expressive sentences of congratulation, 37 expressive sentences exclamation, 9 expressive sentences of surprise, 3 sentences of resigned expression, 23 expressive sentences of introspection, 5 sentences of happy expressive, 16 expressive of pain, 1 expressive of satisfaction, 3 expressive sentences of disgust, and 15 expressive sentences of annoyed. And there are six maxims of politeness, namely 21 maxims of wisdom, 9 maxims of generosity, 5 maxims of praise, 10 maxims of humility, 18 maxims of consensus, and 9 maxims of sympathy.

Keywords: *expressive sentence, form, scene, meaning, politeness maxim.*

---

[1] This thesis is guided by Prof. Dr. H. Yayat Sudaryat, M.Hum and Dr. Dedi Koswara, M.Hum
[2] College student of Sundanese Language and Culture Education Postgraduate School UPI 2017

DAPTAR EUSI

kaca

PERNYATAAN i
PANGJAJAP ii
TAWIS NUHUN iii
ABSTRAK v
DAPTAR EUSI viii
DAPTAR BAGAN xi
DAPTAR TABEL xii
DAPTAR SINGGETAN xiv
DAPTAR LAMPIRAN xv

BAB I BUBUKA 1
1.1 Kasang Tukang Masalah 1
1.2 Watesan jeung Rumusan Masalah 4
1.2.1 Watesan Masalah 4
1.2.2 Rumusan Masalah 5
1.3 Tujuan Panalungtikan 5
1.3.1 Tujuan Umum 5
1.3.2 Tujuan Husus 5
1.4 Mangpaat Panalungtikan 6
1.4.1 Mangpaat Tioritis 6
1.4.2 Mangpaat Praktis 6
1.5 Raraga Tulisan 7

BAB II ULIKAN TIORI, PANALUNTIKAN SAMÉMÉHNA, KALUNGGUHAN TIORITIS PANALUNGTIKAN, JEUNG RARAGA MIKIR 8
2.1 Ulikan Tiori 8
2.1.1 Ulikan Kalimah dina Sintaksis 8
2.1.2 Kalimah dina Pragmatik 11

2.1.2.1 Ulikan Pragmatik.. 11
2.1.2.2 Kalimah dina Wacana 15
2.1.2.3 Kapragmatisan Kalimah 17
2.1.2.3.1 Fungsi Kalimah 17
2.1.2.3.2 Polah Ucap 18
2.1.3 Kalimah Éksprésif 24
2.1.3.1 Wangenan jeung Ciri-ciri Kalimah Éksprésif............................ 24
2.1.3.2 Wangun Kalimah 24
2.1.3.3 Struktur Kalimah Éksprésif 30
2.1.3.4 Ma'na Kalimah Éksprésif 30
2.1.4 Maksim Kasopanan Kalimah Éksprésif 33
2.2 Panalungtikan Saméméhna 37
2.3 Kalungguhan Tioritis Panalungtikan 38
2.4 Raraga Mikir 38

BAB III MÉTODE PANALUNGTIKAN 40
3.1 Desain Panalungtikan.. 40
3.2 Sumber Data 41
3.3 Instrumén Panalungtikan.. 43
3.4 Téhnik Ngumpulkeun Data 44
3.5 Téhnik Ngolah Data.. 45

BAB IV HASIL PANALUNGTIKAN JEUNG PEDARAN 46
4.1 Hasil Panalungtikan 46
4.1.1 Wangun Kalimah Éksprésif 48
4.1.1.1 Kalimah Éksprésif Basajan... 48
4.1.1.2 Kalimah Éksprésif Jembar 49
4.1.1.3 Kalimah Éksprésif Ngantét.. 50
4.1.1.4 Kalimah Éksprésif Sumélér……………………………………..51
4.1.2 Adegan Kalimah Éksprésif……………………………………………..51
4.1.2.1 Struktur Kalimah Éksprésif Sampurna…………………………53

4.1.2.2 Struktur Kalimah Éksprésif Teu Sampurna……………………..67
4.1.3 Ma'na Kalimah Éksprésif…………………………………………...73
4.1.3.1 Kalimah Éksprésif Nyarékan………………………….............73
4.1.3.2 Kalimah Éksprésif Ngawilujengkeun 75
4.1.3.3 Kalimah Éksprésif Cumeluk 76
4.1.3.4 Kalimah Éksprésif Kagét 78
4.1.3.5 Kalimah Éksprésif Tumamprak... 79
4.1.3.6 Kalimah Éksprésif Karumasaan 79
4.1.3.7 Kalimah Éksprésif Bungah 82
4.1.3.8 Kalimah Éksprésif Kanyeri 83
4.1.3.9 Kalimah Éksprésif Mupuas 85
4.1.3.10 Kalimah Éksprésif Geuleuh 86
4.1.3.11 Kalimah Éksprésif Keuheul……………………………………87
4.1.4 Maksim Kasopoanan dina Kalimah Éksprésif………………………88
4.1.4.1 Maksim Kawijaksanaan…………………………………………89
4.1.4.2 Maksim Katumarima 90
4.1.4.3 Maksim Pujian…………………………………………………..91
4.1.4.4 Maksim Handap Asor…………………………………………..92
4.1.4.5 Maksim Pancocog……………………………………………….94
4.1.4.6 Maksim Kasimpatian……………………………………………95
4.2 Pedaran……………………………………………………………………..96

BAB V KACINDEKAN JEUNG RÉKOMÉNDASI 99
5.1 Kacindekan 99
5.2 Rékoméndasi 101

DAPTAR PUSTAKA.. 103
LAMPIRAN 1 KALIMAH ÉKSPRÉSIF... 107
LAMPIRAN 2 WANGUN KALIMAH ÉKSPRÉSIF................................ 114
LAMPIRAN 3 ADEGAN KALIMAH ÉKSPRÉSIF 122
LAMPIRAN 4 MAKNA KALIMAH ÉKSPRÉSIF................................... 131

LAMPIRAN 5 MAKSIM KASOPANAN 139
RIWAYAT HIRUP………………………………………………………..145

DAPTAR BAGAN

kaca

Bagan 2.1 Jurutilu Semiotik 13

Bagan 2.2 Kalungguhan Tiori 39

Bagan 3.1 Desain Panalungtikan 41

DAPTAR TABÉL

kaca

Tabel 4.1 Data Kalimah Éksprésif 46

Tabel 4.2 Data Pola 1a Kalimah Éksprésif Sampurna Basajan.............................53

Tabel 4.3 Data Pola 1b Kalimah Éksprésif Sampurna Basajan 54

Tabel 4.4 Data Pola 1C Kalimah Éksprésif Sampurna Basajan............................57

Tabel 4.5 Data Pola 2a Kalimah Éksprésif Sampurna Jembar..............................58

Tabel 4.6 Data Pola 2b Kalimah Éksprésif Sampurna Jembar 61

Tabel 4.7 Data Pola 2c Kalimah Éksprésif Sampurna Jembar..............................62

Tabel 4.8 Data Pola 2d Kalimah Éksprésif Sampurna Jembar 65

Tabel 4.9 Data Pola 2e Kalimah Éksprésif Sampurna Jembar 67

Tabel 4.10 Data Pola 3a Struktur Kalimah Éksprésif Teu Sampurna 68

Tabel 4.11 Data Pola 3b Struktur Kalimah Éksprésif Teu Sampurna 69

Tabel 4.12 Data Pola 3c Struktur Kalimah Éksprésif Teu Sampurna 70

Tabel 4.13 Data Pola 3d Struktur Kalimah Éksprésif Teu Sampurna 71

Tabel 4.14 Data Pola 3e Struktur Kalimah Éksprésif Teu Sampurna 73

Tabel 4.15 Data Kalimah Éksprésif Nyarékan...75

Tabel 4.16 Data Kalimah Éksprésif Ngawilujengkeun 76

Tabel 4.17 Data Kalimah Éksprésif Cumeluk..76

Tabel 4.18 Data Kalimah Éksprésif Kagét...78

Tabel 4.19 Data Kalimah Éksprésif Tumamprak 79

Tabel 4.20 Data Kalimah Éksprésif Karumasaan 79

Tabel 4.21 Data Kalimah Éksprésif Bungah 82
Tabel 4.22 Data Kalimah Éksprésif Kanyeri 84
Tabel 4.23 Data Kalimah Éksprésif Geuleuh 86
Tabel 4.24 Data Kalimah Éksprésif Keuheul..87
Tabel 4.25 Data Maksim Kawijaksanaan 89
Tabel 4.26 Data Maksim Katumarima...91
Tabel 4.27 Data Maksim Pujian 92
Tabel 4.28 Data Maksim Handap Asor 93
Tabel 4.29 Data Maksim Pancocog...94
Tabel 4.30 Data Maksim Kasimpatian 95

DAPTAR SINGGETAN

KUBS	: Kamus Umum Basa Sunda
Kc.	: Kaca
Kat.	: Katerangan
Spk.	: Saparakanca
PPN	: Judul novel

DAPTAR LAMPIRAN

kaca

Lampiran 1 Kalimah Éksprésif..107
Lampiran 2 Wangun Kalimah Éksprésif..114
Lampiran 3 Adegan Kalimah Éksprésif...122
Lampiran 4 Makna Kalimah Éksprésif..131
Lampiran 5 Maksim Kasopanan...139

DAFTAR PUSTAKA

Buku

Arikunto, S. (2006). *Prosedur Penelitian Suatu Pendekatan Praktik*. Jakarta: Rineka Cipta.

Arikunto, S. (2010). *Manajemen Penelitian*. Jakarta: Rineka Cipta.

Arikunto, S. (2013). *Prosedur Penelitian*: Suatu Pendekatan Praktik. Jakarta: Rineka Cipta.

Amilia, Aam. (2017). *Puputon.* Bandung; PT Kiblat Buku Utama

Chaer, Abdul. (2003). *Linguistik Umum*. Jakarta: Rineka Cipta.

Chaer, Abdul.2009. *Sintaksis Bahasa Indonesia*. Jakarta: Rineka Cipta

Chaer, A. (2010). *Kesantunan Berbahasa*. Jakarta: Rineka Cipta.

Chaer, A & Agustina, L. (2010). *Sosiolinguistik: Perkenalan Awal*. Jakarta: Rineka Cipta.

Djajasudarma, T. Fatimah. (2010). *Metode Linguistik: Ancangan Metode Penelitian dan Kajian.* Bandung: PT Refika Aditama.

KUBS. (2012). *Kamus Basa Sunda Umum.* Bandung; Terate.

Kridalaksana, H. (2009). *Kamus Linguistik*. Jakarta: PT Gramedia.

Kuswari, U & Hernawan. (2014). *Sintaksis Basa Sunda.* Bandung: Jurusan Pendidikan Bahasa Daerah FPBS UPI.

Leech, G. (1993*). Prinsip-prinsip Pragmatik*. Jakarta: UI Press.

Leech, G. (2011). *Prinsip-Prinsip Pragmatik*. Jakarta: UI Press.

Lubis, Hamid Hasan. (2011). *Analisis Wacana Pragmatik*. Bandung: Angkasa Bandung.

Mahsun. (2015). *Metode Penelitian Bahasa*. Jakarta: PT. Raja Grafindo Persada.

Nadar, F.X. (2009). *Pragmatik Dan Penelitian Pragmatik*. Yogyakarta: Graha Ilmu.

Pateda, Mansoer. (1988). *Lingistik (Sebuah Pengantar).* Bandung: Angkasa.

Prawirasumantri, Abud dkk,. (2000). *Tata Kalimah Basa Sunda.* Bandung: Jurusan Pendidikan Bahasa Daerah FPBS UPI.

Rahardi, R.K. (2012). *Sosiopragmatik*. Jakarta: Erlangga.

Rahardi, R.K. (2010). *Pragmatik: Kesantunan Imperatif Bahasa Indonesia*. Jakarta: Erlangga

Ramlan, M. (2001). *Sintaksis*. Yogyakarta: CV. Karyono

Satori, D. & Komariah, A. (2009). *Metodologi Penelitian Kualitatif*. Bandung:

Samsuri. (1983). Analisis Bahasa: *Memahami Bahasa Secara Ilmiah*. Jakarta Pusat: Erlangga. CV. Alfabeta.

Schiffrin, D. (2007). *Ancangan Kajian Wacana*. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.

Sudaryat, Y. (2004*). Elmuning Basa.* Bandung: CV Walatra.

Sudaryat, Yayat, Abud Prawirasumantri, Karna Yudibrata. (2007). *Tata Basa Sunda Kiwari.* Bandung: Yrama Widya.

Sudaryat, Y. (2010). *Ulikan Wacana Basa Sunda.* Bandung: CV Geger Sunten.

Sudaryat, Yayat, Abud Prawirasumantri, Karna Yudibrata. (2011). *Tata Basa Sunda Kiwari.* Bandung: Yrama Widya.

Sudaryat, Y. (2016). *Wacana Pragmatik Basa Sunda*. Bandung: UPI Press.

Sudaryat, Y. (2019). *Struktur Bahasa Sunda Sintaksis dalam Gamitan Pragmatik.* Bandung: UPI Press.

Sugiyono. (2012). *Metode Penelitian Kuantitatif Kualitatif dan R&D*. Bandung: Alfabeta.

Sumardi, D., Umsari, O.P., & Marzuki, A. (1992). *Tata basa Sunda*. Jakarta: Departemen Pendidikan dan Kebudayaan.

Suyatna, A. (2002). *Pengantar Metodologi Pendidikan dan Pengajaran Bahasa.* Bandung: Departemen Pendidikan Nasional Universitas Pendidikan Indonesia Fakultas Pendidikan Bahasa Dan Seni Jurusan Pendidikan Bahasa Indonesia Dan Daerah

Tarigan, H.G. (2009). *Pangajaran Pragmatik.* Bandung: Angkasa.

Tarigan, H.G. (1984). *Pengajaran Sintaksis.* Bandung: Angkasa

Wijana, I.D. P. (2011). *Analisis Wacana Pragmatik Kajian Teori dan Analisis.* Surakarta: Yuma Pustaka.

Jurnal

Hajar, Siti & Purniawati, Heni. (2018). Kesantunan Berbahasa Dalam Tindak Tutur Ekspresif Masyarakat Timor. *Riksa Bahasa, Jurnal Bahasa, Sastra, dan pembelajarannya.* 4(2). 247-252.

Hernawan. (2007). Pemerlengkapan Dalam Bahasa Sunda. *Sonagar Jurnal Bahasa dan Sastra Sunda serta Pengajarannya.* 2(2). 93-101.

Nurjamily, W. (2015). Kesantunan Berbahasa Indonesia Dalam Lingkungan Keluarga (Kajian Sosiopragmatik). *Jurnal Humanika.* 15(3). 1-18.

Sudaryanto, (2007). Peningkatan Penguasaan Konsep Sintaksis Bahasa Indonesia Melalui Penerapan Media Peta Konsep pada Jurusan Pendidikan Bahasa dan Sastra Indonesia. *Litera.* 6(1). 110-123.

Sudaryat, Y. (2003). Fungsi Sintaksis Unsur-unsur Klausa dalam Bahasa Sunda. *Sonagar Jurnal Bahasa dan Sastra Sunda serta Pengajarannya.* 1(1). 50-59.

Kesantunan Berbahasa Indonesia Dalam Lingkungan Keluarga (Kajian Sosiopragmatik). *Sosiohumaniora*. 11(2). 183-203.

Subadiyono. (2010). Peningkatan Pemahaman Bacaan dengan Pendekatan Interaktif. *Forum Kependidikan*. 30(1). 45-58**.**

Subandi. (2011). Deskripsi Kualitatif Sebagai Satu Metode dalam Penelitian Pertunjukan. *Humaniora*. 11(2), 173-179.

Udin, S. & Ghoni, A. (2018). Implikatur Percakapan pada Acara Indonesia Lawyers Club Episode "Setelah Ahok Minta Maaf". *Riksa Bahasa, Jurnal Bahasa, Sastra, dan pembelajarannya*. 4(2). 137-142.

Yuliana, Rina. (2013). Daya Pragmatik Tindak Tutur Guru Dalam Pembelajaran Bahasa. *BASASTRA Jurnal Penelitian Bahasa, Sastra Indonesia dan Pengajarannya.* (2)1. 1-14.

Référénsi Séjén

Purwanti, E. (2013). *Fungsi Jeung Wanda Pragmatis Kalimah Ébréhan Dina Novél Rajapati Di Pananjung Karangan Ahmad Bakri.* (Tesis). Sekolah Pascasarjana, Universitas Pendidikan Indonesia, Bandung.

Sandiansyah, S. (2015). *Wacana Iklan Dina Média Massa Basa Sunda : Ulikan Sintaksis jeung Pragmatik.* (Tesis), Sekolah Pascasarjana, Universitas Pendidikan Indonesia, Bandung.

Ulfah, Rahmalia. (2015). *Kalimah Impositif Dina Novél Baruang Ka Nu Ngarora Karangan D.K. Ardiwinata: Tilikan Adegan, Ma'na, Jeung Maksim Kasopanan.* (Tesis), Sekolah Pascasarjana, Universitas Pendidikan Indonesia, Bandung.

Vanessa, F. (2017). *Wanda Kalimah Ékspresif Dina Novél Kembang-Kembang Petingan Karya Holisoh M.É.: Ulikan Struktur Jeung Pragmatik.* (Skripsi). Jurusan Pendidikan Bahasa Daerah, Universitas Pendidikan Indonesia, Bandung.